

ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 400/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν.2121/1993.

© Ανδρέας Νικολακόπουλος & Εκδόσεις Έταρος 2020

ISBN 978-960-572-358-3

*Αφιερωμένο στη μνήμη του θείου μου του Λάκη,
που για λίγο δεν πρόλαβε να το διαβάσει.*

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Διηγήματα

ΙΚΑΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μαΐστρος.....	11
Αλησμονιά.....	23
Θάνατος στις καλαμποκιές.....	34
Ελάφια αγριεμένα.....	45
Προγονικό.....	60
Λευκός Θάνατος.....	73
Η μάστιγα.....	87
Στο Μαυρονέρι της Στυγός.....	98
Ο τραγωδύτης.....	113
Μια σύγχρονη ιστορία.....	126
Ο Νικολής το σκιάχτρο.....	136
Η ασημοκεντήστρα.....	145
Πικρά χαμπέρια.....	160
Θεός 92 μιλίων.....	168
Του λύκου.....	181
Αποδοχή κληρονομιάς.....	192

Μαΐστρος

*Από πού ήρθαμε; Για ποια τραβούμε μέρη;
Το νόημα της ζωής μας ποιο; Κανένας δεν το ξέρει.
Πόσες ψυχές δεν χάθηκαν, δε γίνανε καπνός κι αγέρι
και στάχτη και σποδός; Πείτε μου, πού είναι ο καπνός;*

ΟΜΑΡ ΚΑΓΙΑΜ

Αμα ποτέ σε βγάλει ο δρόμος στα χωριά πάνω από τον Κορινθιακό, στα μέρη της Βοστίτσας, στον δρόμο προς τα Καλάβρυτα, κι ανηφορίσεις τον φιδογυριστό τον δρόμο, θα δεις μια ταμπέλα χιλιοτραπημένη από σφαίρες που γράφει δείχνοντας προς τα δεξιά Αχλαδιά και από κάτω Λάκκα/Αχούρια.

Αν στρίψεις σ' αυτή τη δεξιά κατηφόρα και περάσεις μέσα απ' τα στενά δρομάκια του χωριού Αχλαδιά, με τους μπλε διπλούς τρούλους στην εκκλησία και τα γεμάτα μ' αλώνια σπίτια και μάκινες τις αυλές, ο δρόμος θα σε βγάλει στο νεκροταφείο έξω απ' το χωριό και ύστερα σε μια διχάλα, που αριστερά δείχνει Αχούρια και δεξιά Κάτω Αχούρια. Τα δύο αυτά χωριά, ο Θεός να τα κάνει, ουσιαστικά ήταν ένα, μα τα χώριζε ένα μεγάλο νεροφάγωμα, που τον χειμώνα γινόταν ρέμα κι

οι άκρες του ήταν γεμάτες πλατάνια και βελανιδιές, όπου τον παλιό καιρό κάθονταν κρυμμένα τα παιδιά και αγκουρμάζονταν τα καναρίνια, τους κούκους και τ' αηδόνια, σαν έστηναν τραγούδι μέσα στις φυλλωσιές, με το νερό να τρέχει από κάτω και τον μαΐστρο να θροΐζει στα κλαδιά.

Το πάνω χωριό ήταν το μεγάλο. Μεγάλο σαν λέμε, μη φανταστείς κεφαλοχώρι, μα μεγαλύτερο απ' το κάτω, που ήταν δέκα σπίτια όλα κι όλα. Μια κατηφόρα χωμάτινη, με σπίτια δεξιά αριστερά, που κατέληγε σε μια εκκλησία κι ένα νεκροταφείο παρατημένο. Νοτιότερα από τα Κάτω Αχούρια ήταν ένα ρημαγμένο χωμάτινο κτίριο που στέγαζε για χρόνια το σχολείο του χωριού και πλέον βλέπεις μόνο κάτι αγκωνάρια μπερδεμένα μέσα σε χορτάρια κι αγριοφραουλιές. Ήτανε το σχολείο ενός χωριού που δεν είχε καμία ιστορία πριν από το 1910, όταν άρχισαν να χτίζονται λινά και αποθήκες –από κει και το όνομα Αχούρια– για την εποχή του τρύγου της σταφίδας, που αργότερα έγιναν χαμόσπιτα. Ύστερα έβλεπες και κανένα διώροφο κτίσμα πού και πού, κυρίως στο βόρειο μέρος του. Έφτασε μέχρι και τις σαράντα πέντε οικογένειες στην ακμή του το χωριό, εκεί γύρω στο 1950, μα μαζί με τη σταφίδα και την εγκατάλειψη της υπαίθρου πέθανε κι αυτό.

Αν λοιπόν αποφασίσεις να στρίψεις δεξιά στη διχάλα και τραβήξεις για το κάτω χωριό, θα περάσεις μια καμπή μ' έναν πλάτανο στο δεξί σου χέρι, δύο μεγάλες φραγκοσυκιές στ' αριστερά και μερικά σπίτια αραδιασμένα σε σχήμα μισοφέγγαρου. Στο πιο μεγάλο από αυτά τα σπίτια θα δεις δύο όροφους μαραζωμένους,

με κάτι τοίχους ξασπρισμένους και μια σκεπή γκρεμισμένη στα ανατολικά. Αν πας πιο κοντά, θα δεις την πόρτα του ισογείου μισοσπασμένη και πιασμένη με μια αλυσίδα σκουριασμένη. Μια πόρτα κάποτε βαμμένη θαλασσιά, που κάποια ξέφτια χρώματος ξεραμένα κρέμονται ανάμεσα στους ρόζους του ξύλου μαρτυρώντας μια παλιά απόχρωση. Αν κολλήσεις το πρόσωπό σου χαμηλά στην πόρτα, στις τρύπες που κάποτε είχαν πόμολα χάλκινα σαν κεφαλές λεόντων, θα δεις μέσα από το άνοιγμα σπασμένα βαρέλια, λασπωμένα εξωτερικά ντουλάπια, μουχλιασμένες πινακωτές και αναποδογυρισμένα σκεύη, μεταλλικά σκουριασμένα κοφίνια, σκοροφαγωμένα ράφια, διπλωμένα πανιά για τ' αλώνια, μια καραμπίνα ξεχαρβαλωμένη να κρέμεται στον τοίχο από έναν ξεραμένο δερμάτινο αορτήρα, κάποιες σπασμένες καρέκλες, αραχνιασμένες και σαν να έχουν καεί σε κάποια φωτιά και από πάνω πάτερα μεγάλα και δοκάρια που κρατάνε την οροφή και το επάνω πάτωμα. Το πάτωμα, που ήταν αρκετά χρόνια πριν με βρει ο θάνατος, το εργαστήριο ζωγραφικής μου.

Πριν έρθει ο πόλεμος, ήμουνα ζωγράφος. Όχι κατένας αναγνωρισμένος, μα τη δουλειά την ήξερα και με πλήρωνε. Οι πιο πολλοί πελάτες έρχονταν από την πόλη για να φτιάξω τα πορτρέτα τους, μιας και οι κάμερες οι φωτογραφικές σπάνιζαν στην περιοχή. Υπήρχαν όμως κι άλλοι. Εκείνοι που ζητούσαν τα πιο εκλεπτυσμένα. Τοπία φθινοπωρινά, συνθέσεις με νεκρές φύσεις, ανταριασμένες θάλασσες, καράβια τριπλοκάταρτα και ό,τι άλλο βάλει ο νους σου. Εκείνοι οι πελάτες με ενδιέφεραν πιο πολύ. Μου έδιναν τον χώρο

να εκφραστώ πάνω στον μουσαμά και να απλώσω τα χρώματα καθώς επέλεγα εγώ.

Έτσι ανέβαινα στη σοφίτα μου και περνώντας ανάμεσα από ξεχαρβαλωμένα καβαλέτα, μισοτελειωμένα τελάρα, ξεραμένες παλέτες ατελών πινάκων και πετρωμένα πινέλα κάθε μεγέθους, έφτανα στο παράθυρό μου και το άνοιγα διάπλατα, αφήνοντας τον μαΐστρο να ορμήσει στον χώρο και να πλημμυρίσει το μυαλό μου με ελατίσιο οξυγόνο, που ερχόταν από τ' απέναντι βουνά.

Αυτά όμως έπαψαν σαν με κάλεσαν στην επιστράτευση. Κάποια Δευτέρα πρωί, αρχές Μαγιού, αφήσαμε το χωριό μας και δεκαπέντε μέρες μετά πατήσαμε στη Σμύρνη. Τον καιρό που ακολούθησε είδαν πολλά τα μάτια μου. Χωριά να καίγονται, βρέφη να σφαγιάζονται πριν καν πουν λέξη, γυναίκες να ατιμάζονται και άντρες να εκτελούνται μέσα στα δάκρυά τους χωρίς κανένα έλεος. Κτήνη με στολές καταντήσαμε όλοι, μα όπου ξέκλεβα ευκαιρία, προσπαθούσα να μουτζουρώνω κανένα χαρτί με το κάρβουνο. Όχι για να μην ξεχάσει το χέρι να τραβάει γραμμές, μα για να μην ξεχάσει το μυαλό να μείνει ανθρώπινο. Έτσι όταν κάποιος έπιανε το τραγούδι και μαλακώναμε όλοι, έκλεινα τα μάτια και φανταζόμουν χρώματα να απλώνονται πάνω στο τελάρο. Κίτρινο του καδμίου, γαλάζιο του κοβαλτίου, ψημένη όμπρα, σιένα ωμή, ώχρα χρυσή, μπλε ουτραμαρίν, πράσινο του τσιμέντου και πορτοκαλί του τιτανίου. Μαζί τους άκουγα νότες από πιάνο, σαν εκείνο που έπαιζε ο γείτονας πίσω στο παλιό μου σπίτι, και όρμαγε απ' το ανοιχτό μου παράθυρο μαζί με τον μαΐ-

στρο. Εκείνο τον αγέρα που τόσο μου έλειπε σε τούτα τα μέρη τα βαλτερά. Άκουγα το τραγούδι και μου ερχόταν να σπάσω το Ένφιλντ μου και να κλοτσήσω το κράνος μου μακριά, μπας και ξανάβρισκα τον άνθρωπο που είχα μέσα μου. Τον άνθρωπο που σκίασε ο σφαγέας που με είχαν καταστήσει. Χάρισμά τους το τρελάδικο εκείνο. Εγώ ζητούσα πνεύμα πίσω απ' το καθετί.

Υπήρχε και κόσμος όμως που δεν έσκαγε μ' αυτά. Για την ακρίβεια ήταν ευτυχισμένοι. Απόκτησε νόημα η ζωή τους μ' όλα τούτα. Μπήκαν σε μια ομάδα με όπλα και κοινή σημαία κι έγιναν κάποιοι κι αυτοί. Τους καταλάβαινα. Δεν ήταν και λίγο. Οι μισοί πριν κάμποσο καιρό ξόδευαν τις μέρες τους στις ερημιές με τα ζωντανά. Δεν είχαν δει γυναίκα ή κάρο με ρόδες, παρά μόνο άρμεγμα και σφάξιμο της κότας.

Υπήρχαν βέβαια κι οι άλλοι. Οι πιο γραμματιζούμενοι, που είχαν, καθώς έλεγαν, υψηλά ιδανικά και εθνικά ιδεώδη. Εκείνοι που έρχονταν από αστικά μέρη, με την ιδέα της Μεγάλης Ελλάδας σφηνωμένη μέσα τους πάππου προς πάππου. Αυτοί με απωθούσαν περισσότερο από τους ορεσίβιους. Αυτοί θα έπρεπε να ξέρουν πια. Είχαν τη γνώση μες στα σπίτια τους, μα δεν έσκαψαν το μέσα τους καθόλου. Όπως και να 'χει, αυτοί ήταν οι ιδανικοί σύντροφοι στη μάχη. Τέτοιους ήθελες στα χαρακώματα και στις εμπροσθοφυλακές. Αυτοί δεν είχαν ιερό και όσιο την ώρα της σφαγής. Κάμποσοι λέει έβλεπαν μπροστά τους την Παναγία και τους έδινε δύναμη. Εμένα πάλι με δυνάμωνε σαν έπιανε άνεμος απότομος απ' τα βορειοδυτικά και φούσκωνε τα πάντα.